

aan: Ministerie Economische Zaken
van: A.J. Bekkering-Scheuter, tel: 050-3164673
datum: 26-10-2015

betreft: Reactie internetconsultatie omkering gassysteem

In het kader van het onderzoek andere benadering van de gaswinning heeft u onderzoek laten doen naar de mogelijke omkering van het gassysteem. Hierbij ontvangt u onze reactie op dit onderzoek. Onze reactie is vervat in vragen, omdat wij graag meer inzicht willen in de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan dit onderzoek.

Een conclusie uit het rapport "Andere benadering van de gaswinning" is dat vanaf 2016 bij een theoretisch maximale inzet van conversiemiddelen de minimaal benodigde productie uit Groningen in een koud jaar 31 miljard m³ is en in een warm jaar 23 miljard m³. Deze hoeveelheden verschillen niet van de hoeveelheden die nodig zijn om de leveringszekerheid te garanderen in het huidige systeem, waarbij conversiemiddelen niet maximaal worden ingezet. **Hoe is dit mogelijk?** Wij ontvangen graag meer inzicht in en uitleg van de berekeningen die tot deze hoeveelheden komen.

Verder hebben wij de volgende vragen:

1. Waarom wordt bij de berekening van de noodzakelijke productie uit het Groningenveld rekening gehouden met een koud jaar terwijl de kans op een dergelijk koud jaar relatief gering is? (blz 11)
2. Het temperatuurafhankelijk plafond dat berekend wordt, gaat uit van het huidige leveringsniveau. Hoe verhoudt zich dat tot de behoefte?
3. Wat zijn de directe effecten van de kwaliteitsloze gasmarkt in relatie tot een niet-kwaliteitsloze gasmarkt? (blz 12/13). Idem voor een marktsysteem versus twee marktsystemen?
4. Hoe zal de kwaliteitsloze gasmarkt zich verder ontwikkelen bij een verdere afname van laagcalorisch gas (dan wel door productiebeperkingen dan wel doordat het gas opraakt)?
5. Het opheffen van de kwaliteitsloze gasmarkt stuit op juridische en economische beperkingen, maar dit lijken dogma's te zijn en geen feitelijke beperkingen. Wat zijn de werkelijke economische gevolgen als een kwaliteitsloze gasmarkt opgeheven wordt?
6. Heeft GTS de wettelijke taak om de fysieke vraag naar hoog- en laagcalorisch gas te accommoderen voor alle partijen op de gasmarkt of alleen voor Nederlandse huishoudens? (blz 14)
7. GTS verwacht op basis van de cijfers van het ECN een afname van de vraag naar laagcalorisch gas met 1,13% per jaar. Is dit vergelijkbaar met het effect van de afgelopen drie jaar? Verwacht het ECN geen versnelling in de afname als gevolg van verdere verduurzaming?
8. In overleg met de exportlanden is besloten met een vermindering van levering van laagcalorisch gas aan het buitenland vanaf 2020 (blz 18) rekening te houden. Waarom niet eerder? Liggen hier ook (harde) afspraken aan ten grondslag?
9. Zijn er plannen voor een verdergaande uitbreiding van de stikstofinstallaties (blz 19)? Zowel voor conversiedoeleinden alsmede injecteren van stikstof in Groningenveld om de compactie tegen te gaan?
10. Van welke partij zijn de stikstofinstallaties? En wat betekent dit voor de marktwerking?
11. Omdat gasproductie verder afneemt doordat de gasvelden verder leegraken zou het juist interessant zijn om een doorkijk na 2020 te geven. Mogelijk wordt dan ook de noodzaak om anders met ons gas om te gaan pregnanter en de te maken keuzes evidenter.
12. Implementatie van omkering van het systeem vergt tijd en aandacht. Wat betekent dit voor de termijn waarop omkering/aanpassing mogelijk is?
13. Er wordt vanuit gegaan dat Norg gevuld wordt met Groningergas. Is het ook mogelijk om Norg te vullen met pseudo L-gas? En wat betekent dit dan voor de scenario's?
14. Sommige exits zijn gekoppeld aan het Groningensysteem. Op welke termijn is het mogelijk om deze exits te koppelen aan pseudo L-gas?
15. De uitgewerkte scenario's gaan uit van een markt vraag. Is het mogelijk om een scenario uit te werken op basis van de leveringszekerheid (=leveringszekerheid conform de gaswet)?

Wij ontvangen graag uw reactie op deze vragen.

